



Teismo praktikos rinkinys

Byla T-529/20

LR
prieš

Europos investicijų banką (EIB)

2022 m. rugsėjo 7 d. Bendrojo Teismo (septintoji išplėstinė kolegija) sprendimas

„Viešoji tarnyba – EIB personalas – Darbo užmokestis – Persikėlimo išmoka – Tarnautojo apsigyvenimas savo namų ūkyje palikus tarnybą – EIB darbuotojams taikomų administracinių nuostatų 13 straipsnio pirmos pastraipos antra įtrauka – Namų ūkio sąvoka – Pažodinis aiškinimas pagal daugiausia naudojamą kalbinę versiją – Neribota teismo jurisdikcija – Finansinio pobūdžio ginčas – Priimtinumas“

1. *Europos Sąjungos teisė – Aiškinimas – Europos investicijų banko tekstai keliomis kalbomis – Vienodas aiškinimas – Atsižvelgimas į įvairias kalbines versijas – Pagal akto autoriaus ketinimus priimant šį aktą originalo kalbinei versijai teikiama pirmenybė*

(žr. 27–29 punktus)

2. *Pareigūnai – Europos investicijų banko tarnautojai – Darbo užmokestis – Persikėlimo išmoka – Dalykas – Skyrimo sąlygos – Tarnautojo gyvenamosios vietos pasikeitimas palikus tarnybą, jeigu jis neapsigyvena savo namų ūkyje – Apimtis – Persikėlimas į savo šeimos narių gyvenamąją vietą – Teisės į išmoką nesuteikimas – Persikėlimas į tarnautojui priklausantį būstą – Teisės į išmoką atsiradimas (Europos investicijų banko personalo reglamento 16 straipsnis)*

(žr. 31, 35, 37–41, 45, 46, 50–62 punktus)

3. *Europos investicijų bankas – Autonomija – Banko personalas – Sutartinių darbo santykių tvarkos nustatymas – Pasekmės – Pareigūnų tarnybos nuostatų netaikymas pagal analogiją – Sąlyga – Kėsinimasis į Banko funkcinę autonomiją (SESV 308 ir 336 straipsniai)*

(žr. 42, 43, 47, 48 punktus)

4. *Pareigūnų ieškiniai – Europos investicijų banko tarnautojai – Pareigūnų tarnybos nuostatų 91 straipsnio 1 dalies taikymas pagal analogiją – Neribota teismo jurisdikcija – Finansinio pobūdžio ginčai – Sąvoka – Ieškinys, kuriuo siekiama, kad atgaline data būtų sumokėta persikėlimo išmoka – Įtraukimas*

Santrauka

Buvęs Europos investicijų banko (EIB) tarnautojas LR paprašė šio banko išmokėti persikėlimo išmoką, motyvuodamas tuo, kad po išėjimo į pensiją persikėlė už darbo vietos ribų.

EIB atmetė šį prašymą, motyvuodamas tuo, kad LT yra namo, į kurį persikėlė, savininkas ir dėl to neatitinka EIB darbuotojams taikomų administracinių nuostatų (toliau – administracinės nuostatos) 13 straipsnyje numatytos persikėlimo išmokos, mokamos palikus tarnybą, skyrimo sąlygų. Kadangi LR prašymas peržiūrėti šį atsisakymą taip pat buvo atmestas, jis kreipėsi į Bendrąjį Teismą su ieškiniu; jame prašė, pirma, panaikinti sprendimą nesuteikti jam teisės į persikėlimo išmoką ir, antra, įpareigoti EIB sumokėti jam šią išmoką.

Bendrasis Teismas patenkino ieškinį; teismas (išplėstinė kolegija) paaiškino persikėlimo išmokos skyrimo palikus tarnybą sąlygas pagal administracinių nuostatų 13 straipsnį. Be to, šiuo klausimu Bendrasis Teismas pateikė paaiškinimą, kaip ši bendrojo pobūdžio norma, kurią yra priėmęs EIB, turi būti aiškinama, esant kalbinių versijų skirtumų.

Bendrojo Teismo vertinimas

Bendrasis Teismas pirmiausia konstatavo: nors administracinių nuostatų 13 straipsnyje numatyta, kad fiksuoto dydžio persikėlimo išmoka mokama EIB tarnautojui, kuris palikęs tarnybą pakeitė savo gyvenamąją vietą ir įsikūrė ne mažiau kaip 50 kilometrų atstumu nuo paskutinės darbo vietos, šios išmokos mokėjimas susietas su sąlyga, kad atitinkamas tarnautojas nebūtų apsigyvenęs savo namų ūkyje.

Dėl pažodinio šios nuostatos aiškinimo Bendrasis Teismas pažymėjo, kad administracinėse nuostatose sąvokos „gyvenamoji vieta“ ir „namų ūkis“ neapibrėžtos ir kad administracinių nuostatų versijos prancūzų kalba 13 straipsnyje vartojamas žodžių junginys „propre foyer“ („savo namų ūkis“) ir šių nuostatų versijoje anglų kalba vartojamas žodžių junginys „own home“ („savo namai“) gali būti aiškinami skirtingai.

Priminę suformuotą jurisprudenciją, pagal kurią, esant Sąjungos teisės akto įvairių kalbinių versijų neatitikimų, atitinkama nuostata iš esmės turi būti aiškinama atsižvelgiant į bendrą teisės akto, kurio dalis ji yra, struktūrą ir tikslą¹, Bendrasis Teismas konkrečiomis nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis nukrypo nuo šios jurisprudencijos, nes, pirma, administracinių nuostatų 13 straipsnis priimtas remiantis prancūzų kalba parengtu ir priimtu pasiūlymu ir, antra, EIB nusprendė administracinių nuostatų įžanginės dalies paskutinėje pastraipoje aiškiai nurodyti, kad minėtų nuostatų versija anglų kalba yra „originalios versijos prancūzų kalba vertimas“.

Taigi, siekdamas objektyviai nustatyti aptariamą nuostatą autorius ketinimą ją priimant, Bendrasis Teismas nusprendė išaiškinti administracinių nuostatų 13 straipsnio sąvokas pagal jų įprastą reikšmę daugiausia naudojamoje kalbinėje versijoje (šiuo atveju – versijoje prancūzų kalba).

¹ 2021 m. gruodžio 21 d. Sprendimas *Trapeza Peiraios* (C-243/20, EU:C:2021:1045, 32 punktą ir jame nurodyta jurisprudencija).

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas nurodė, kad prancūzų kalboje sąvoka „foyer“ („namų ūkis“) reiškia vietą, kur kūrenama ugnis, be to, vietą, kur gyvena asmens šeima, o sąvoka „gyvenamoji vieta“ reiškia vietą ar būstą, kur asmuo yra įsikūręs. Taigi iš administracinių nuostatų 13 straipsnio formuluotės matyti, kad fiksuoto dydžio persikėlimo išmoka nemokama, kai buvusio tarnautojo nauja gyvenamoji vieta sutampa su būstu, kuriame gyvena jo šeima. Kadangi asmens turimas būstas nebūtinai ir ne visuomet yra šio asmens šeimos narių gyvenamoji vieta, iš pažodinio šios nuostatos aiškinimo matyti, kad persikėlimo išmoka nemokama tik tuomet, kai atitinkamas tarnautojas perkelia savo nuolatinę gyvenamąją vietą į vietą, kur gyvena jo šeimos nariai, o ne kai būstas, į kurį tarnautojas persikelia, priklauso jam asmeniškai.

Tokį pažodinį administracinių nuostatų 13 straipsnio aiškinimą patvirtina jo aiškinimas pagal kontekstą. Kituose administracinių nuostatų straipsniuose sąvoka „namų ūkis“ vartojama siekiant nurodyti vietą, kur nuolat gyvena tarnautojo šeimos nariai, o ne būstą, kurio savininkas yra tarnautojas.

Be to, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų (toliau – Pareigūnų tarnybos nuostatai) VII priedo 5 straipsnio 4 dalyje yra teisės į įsikūrimo išmoką nesuteikimo sąlyga, kuri, remiantis jurisprudencija², taikoma tuo atveju, kai pareigūnas dirba toje vietoje, kurioje jau gyvena jo šeima, ir įsikuria su ja. Patvirtindamas, kad EIB turi funkcinių savarankiškumą nustatant jo darbuotojams taikomas taisykles, Bendrasis Teismas nusprendė, kad ši institucija neįrodė, kaip pagal analogiją taikant šią jurisprudenciją administracinių nuostatų 13 straipsnio pirmos pastraipos antroje įtraukoje numatyta teisės į persikėlimo išmoką nesuteikimo sąlygai būtų pažeistas jos funkcinis savarankiškumas.

Galiausiai Bendrasis Teismas pažymėjo, kad teleologinis administracinių nuostatų 13 straipsnio aiškinimas patvirtina pažodinį ir kontekstinį šio straipsnio aiškinimą.

Persikėlimo išmokos tikslas – padengti ir sumažinti išlaidas, atsiradusias dėl buvusio pareigūno ar tarnautojo persikėlimo į naują aplinką neribotam, bet pakankamai ilgam laikotarpiui dėl to, kad, galutinai palikus tarnybą, pasikeitė jo pagrindinė gyvenamoji vieta.

Aplinkybė, kad palikęs tarnybą tarnautojas persikelia į būstą, kurio savininkas ar bendraturtis jis yra, gali sumažinti tam tikras su jo persikėlimu susijusias išlaidas. Vis dėlto remiantis tokia aplinkybe negalima daryti bendros prezumpcijos, kad dėl atitinkamo tarnautojo integracijos kitoje nei jo paskutinės darbo vietos aplinkoje jis nepatirtų jokių išlaidų.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Bendrasis Teismas nusprendė, kad atsisakydamas LR skirti persikėlimo išmoką, motyvuojant tuo, kad šis buvo būsto, į kurį persikėlė, savininkas, EIB pažeidė administracinių nuostatų 13 straipsnį. Todėl Bendrasis Teismas panaikino šį EIB sprendimą.

Be to, Bendrasis Teismas pagal analogiją taikė Pareigūnų tarnybos nuostatų 91 straipsnio 1 dalį, pagal kurią tarnautojų finansinio pobūdžio ginčiuose su institucijomis Sąjungos teismui suteikiama neribota jurisdikcija³, ir, tenkindamas LR reikalavimą šiuo klausimu, įpareigojo EIB sumokėti persikėlimo išmoką ir palūkanas.

² 2015 m. lapkričio 18 d. Sprendimas *FH / Parlamentas* (F-26/15, EU:F:2015:137, 35 punktas).

³ 2001 m. spalio 2 d. Sprendimas *EIB / Hautem* (C-449/99 P, EU:C:2001:502, 95 punktas).